

РОЛЬ БІЗНЕС-АНАЛІТИКА В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВОМ

У невизначеному, мінливому та складному ринковому середовищі життєздатність підприємства забезпечується його ефективним управлінням, яке полягає у розробленні, обґрунтуванні та прийнятті рішень. Економічно доцільні, ефективні та оптимальні управлінські рішення можуть прийматися на основі аналізу актуальної, повної та своєчасної інформації. Таким чином необхідною умовою налагодження та реалізації успішного процесу управління стає аналітична діяльність, або специфічний вид інтелектуальної праці людини, у процесі якої внаслідок певних послідовних дій із пошуку, накопичення, зберігання, обробки, аналізу первинної інформації утворюється нова аналітично опрацьована інформація. Збір, систематизація структурування, аналіз, обробка інформації здійснюються за умов використання спеціальних інструментів бізнес-аналітики.

Бізнес-аналітик це – фахівець, що використовує методи бізнес-аналізу для потреб організацій з метою визначення проблем бізнесу і пропозиції їхнього розв'язання. З іншого боку він є «посередником між зацікавленими особами для збору, аналізу, комунікації та перевірки вимог щодо зміни бізнес-процесів, регламентів і інформаційних систем. Бізнес-аналітик розуміє проблеми та можливості бізнесу в контексті вимог і рекомендує рішення, що дозволяють організації досягти своїх цілей» [1].

Як нова аналітична концепція організації, бізнес-аналіз передбачає виявлення потреб зацікавлених сторін, виявлення причин виникнення проблем, обґрунтування можливих їх варіантів вирішення, що відповідають інтересам зацікавлених сторін, а також формування пропозицій щодо подальшого успішного розвитку бізнесу. Завдяки бізнес-аналітиці забезпечується «оптимізація процесу управління бізнесом, розвиток бізнес-діяльності, пошук нових можливостей і варіантів виходу компанії на більш високий рівень».

Роль бізнес-аналітика у значній мірі залежить від специфіки роботи організації та її потреб, а також ступеня усвідомлення необхідності створення посади бізнес-аналітика. Автори книги «Бізнес-аналіз» Д. Пол, Д. Йетс, Д. Кедл з приводу питання про роль та обов'язки бізнес-аналітика зазначають: «Хоча існують різні залежно від організації визначення ролей, однак видається, що існує спільна область, де працює більшість бізнес-аналітиків. Їх обов'язки можна окреслити як:

– дослідження бізнес-системи, отримання цілісного погляду на ситуацію. Це може включати вивчення елементів організаційної структури та питань розвитку персоналу, а також поточних процесів та ІТ-систем;

– оцінювання заходів щодо покращення функціонування бізнес-системи. Знову ж таки, це може вимагати перевірки організаційної структури та потреб у розвитку персоналу, щоб переконатися, що вони відповідають будь-якому запропонованому до перепроектування процесу та розвитку ІТ-системи;

– документування бізнес-вимог для підтримки ІТ-системи з використанням відповідних стандартів документування.

Відповідно до цього, ми вважаємо, що основна роль бізнес-аналітика має бути визначена як: роль внутрішнього консультанта, який відповідає за розслідування бізнес-ситуацій, визначення та оцінку варіантів покращення бізнес-систем, визначення вимог та забезпечення ефективного використання інформаційних систем у задоволення потреб бізнесу» [3].

Водночас успіх діяльності бізнес-аналітика залежить не тільки від уміння застосовувати ті чи інші інструменти, а й від налагодженого процесу надходження інформації. Сучасна бізнес-аналітика має ґрунтуватися на випереджаючій інформації, яка є свого роду інноваційною інформацією для прийняття рішень, що необхідна для реінжинірингу бізнес-процесів, їх нової диференціації, створення інновацій, та супроводжується революційними змінами у господарській діяльності.

Основною передумовою успішної аналітичної роботи та ефективності застосування сукупності інструментів бізнес-аналітики є виконання правила «4П»: забезпечення правильною інформацією правильних людей у правильний час для прийняття правильних рішень.

Це передбачає новий концептуальний підхід як у обробці інформації, так і в цілях та особливостях проведення такого аналізу, що у свою чергу підвищить його дієвість та дозволить організаціям перетворити аналітичну роботу на невід'ємну складову успішного ведення бізнесу.

Таким чином, ускладнення зовнішнього середовища та внутрішніх бізнес-процесів підприємства зумовлюють необхідність застосування бізнес-аналітики, як системи комплексного і повсякчасного моніторингу, оцінки та діагностування функціонування бізнесу, а також здійснення змін шляхом бізнес-аналізу задля вирішення проблем або використання існуючих можливостей забезпечення життєздатності та розвитку бізнесу.

Список використаних джерел

1. Бруханський Руслан, Спільник Ірина. Бізнес-аналітика vs. бізнес-аналіз: сучасний дискурс, модель професійної компетенції ініціатора позитивних змін. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2022. Випуск 1-2. С. 7-21.
2. Дмитришин Б.В., Боровий М.В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, 2020. Вип. 5 (38). С. 214 – 220.
3. Paul D., Yeates D., Cadle J., Business Analysis. 2nd Edition. 2010. URL: <https://repository.unikom.ac.id/48164/1/BCS.Business.Analysis.2nd.Edition.1906124612.pdf>